

Правління Національного банку України
ПОСТАНОВА

29 червня 2022 року

Київ

№ 133

Про затвердження Змін до Положення про порядок
емісії електронних платіжних засобів і здійснення
операцій з їх використанням

Відповідно до статей 7, 15, 40, 56 Закону України “Про Національний банк України”, статті 14 Закону України “Про платіжні системи та переказ коштів в Україні”, з метою вдосконалення норм щодо використання електронних платіжних засобів Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Зміни до Положення про порядок емісії електронних платіжних засобів і здійснення операцій з їх використанням, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 05 листопада 2014 року № 705 (зі змінами), що додаються.

2. Департаменту платіжних систем та інноваційного розвитку (Андрій Поддєрьогін) після офіційного опублікування довести до відома банків України інформацію про прийняття цієї постанови.

3. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

4. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування.

В. о. Голови

Юрій ГЕЛЕТІЙ

Зміни до Положення
про порядок емісії електронних платіжних засобів
і здійснення операцій з їх використанням

1. У розділі I:

1) у пункті 4:

пункт після підпункту 1 доповнити новим підпунктом 2 такого змісту:

“2) віртуальний платіжний термінал – програмне забезпечення, що дає змогу здійснювати платіжні та інші операції з використанням реквізитів електронних платіжних засобів у мережі Інтернет;”.

У зв’язку з цим підпункти 2–18 уважати відповідно підпунктами 3–19;

пункт після підпункту 7 доповнити новим підпунктом 8 такого змісту:

“8) код категорії торговця – цифрове визначення виду діяльності торговця, що призначається еквайром згідно з правилами відповідної платіжної системи;”.

У зв’язку з цим підпункти 8–19 уважати відповідно підпунктами 9–20;

пункт після підпункту 9 доповнити новим підпунктом 10 такого змісту:

“10) міскодинг – призначення еквайром торговцю коду категорії торговця, що не відповідає фактичній діяльності торговця;”.

У зв’язку з цим підпункти 10–20 уважати відповідно підпунктами 11–21;

пункт після підпункту 18 доповнити новим підпунктом 19 такого змісту:

“19) порядок – чітка послідовність дій певного процесу із зазначенням способів, форм, строків (термінів) ужиття цих дій, визначена у внутрішніх правилах, договорі;”.

У зв’язку з цим підпункти 19–21 уважати відповідно підпунктами 20–22;

пункт після підпункту 22 доповнити новим підпунктом такого змісту:

“23) фізичний платіжний термінал – електронний програмно-технічний пристрій, що дає змогу здійснювати платіжні та інші операції з використанням електронних платіжних засобів та/або їх реквізитів.”;

2) у пункті 7:

перше речення після слова “числі” доповнити словами “законодавства, що регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.”;

пункт доповнити новим абзацом такого змісту:

“Еквайр, що не є банком, має право здійснювати еквайринг на підставі внутрішніх правил, затверджених органом управління, уповноваженим на це згідно зі статутом цієї юридичної особи. Внутрішні правила мають відповідати вимогам, установленим цим Положенням до внутрішньобанківських правил.”;

3) пункт 8 після підпункту 12 доповнити двома новими підпунктами 13 та 14 такого змісту:

“13) порядок призначення торговцю коду категорії торговця (включаючи підстави призначення, документи, здійснення подвійного та періодичного контролю, ужиття на постійній основі заходів щодо запобігання міскодингу та порядок їх вжиття);

14) порядок розгляду звернень щодо міскодингу;”.

У зв'язку з цим підпункти 13, 14 уважати відповідно підпунктами 15, 16.

2. Розділ V після пункту 8 доповнити п'ятьма новими пунктами 9–13 такого змісту:

“9. Еквайр зобов'язаний перераховувати кошти на рахунок торговця або небанківської фінансової установи, відкритий в банках України, за реквізитами та в терміни, визначені договором, укладеним між ними.

10. Еквайру заборонено призначати торговцю код категорії торговця, який не відповідає фактичній діяльності торговця.

11. Еквайр зобов'язаний здійснювати перевірку відповідності фактичної діяльності торговця заявленій діяльності під час установлення ділових відносин, призначення торговцю коду категорії торговця та обслуговування торговця.

Еквайр (незалежно від наявності прямого договору з торговцем) зобов'язаний здійснювати перевірку відповідності фактичної діяльності торговця заявленій діяльності в разі:

1) надходження заяви (повідомлення) щодо міскодингу;

2) самостійного виявлення ознак міскодингу за результатами вжиття заходів щодо запобігання міскодингу.

Еквайр у разі використання торговцем віртуального платіжного терміналу зобов'язаний, крім випадків, визначених в абзацах другому – четвертому пункту 11 розділу V цього Положення, здійснювати перевірку відповідності фактичної діяльності торговця заявленій діяльності не рідше одного разу на шість місяців після призначення торговцю коду категорії торговця або з часу останньої перевірки.

Результати перевірок мають бути задокументовані відповідно до порядку призначення торговцю коду категорії торговця, визначеному у внутрішньобанківських правилах.

12. Еквайр зобов'язаний вживати дієвих заходів щодо запобігання міскодингу в порядку, визначеному внутрішньобанківськими правилами.

13. Еквайр зобов'язаний фіксувати отримані заяви (повідомлення) щодо міскодингу, здійснювати їх розгляд та інформувати заявника про результати розгляду заяви (повідомлення) та платіжну організацію відповідної платіжної системи в разі виявлення факту міскодингу в порядку, визначеному у внутрішньобанківських правилах.”

У зв'язку з цим пункти 9–19 уважати відповідно пунктами 14–24.

3. Розділ VI після пункту 8 доповнити двома новими пунктами 9, 10 такого змісту:

“9. Емітент або визначена ним юридична особа під час отримання заяви (повідомлення) щодо факту міскодингу зобов'язаний ідентифікувати користувача і зафіксувати обставини, дату, годину та хвилини його заяви (повідомлення).

Емітент зобов'язаний надати користувачу можливість одержувати інформацію про хід розгляду заяви (повідомлення) і повідомляти в письмовій формі про результати розгляду заяви (повідомлення) у строк, передбачений Законом України “Про звернення громадян”.

10. Емітент зобов'язаний інформувати платіжну організацію платіжної системи про отримані заяви (повідомлення) користувачів щодо міскодингу.”

У зв'язку з цим пункти 9–15 уважати відповідно пунктами 11–17.

4. У першому реченні пункту 6 розділу VII слова “платіжних терміналів” замінити словами “віртуальних або фізичних платіжних терміналів”.

5. Розділ X після пункту 5 доповнити двома новими пунктами 6, 7 такого змісту:

“6. Платіжна організація платіжної системи з метою протидії міскодингу здійснює аналіз проведених нею переказів на користь торговців з використанням віртуального платіжного терміналу (згідно з правилами та процедурами відповідної платіжної системи) та у випадках виявлення ознак міскодингу ініціює перевірку еквайром відповідності призначеного торговцю коду категорії торговця фактичній діяльності торговця.

7. Платіжна організація платіжної системи здійснює розгляд заяв (повідомлень) про випадки міскодингу, забезпечує перевірку цих заяв (повідомлень) іншими учасниками платіжної системи та інформує відповідних учасників про результати такого розгляду.”

У зв'язку з цим пункти 6–8 уважати відповідно пунктами 8–10.